

MANAGEMENTUL CHIRURGICAL DIFERENȚIAT ÎN PLĂGILE ABDOMINALE CU EVISCERAȚIE

Mihai Rotaru, Corina Șcerbatiuc

(Conducător științific: Radu Gurghiș, dr. șt. med, conf. univ., Catedra de chirurgie nr.1 „Nicolae Anestiadi”)

Introducere. Plăgile abdominale eviscerate (PAE) sunt abordate în totalitate prin laparotomie. Foarte puțini sunt cei ce adoptă o conduită selectivă.

Scopul lucrării. Analiza rezultatelor tratamentului traumatizaților cu plăgi abdominale eviscerate abordați prin management diferențiat.

Material și metode. Studiu retrospectiv: 61 pacienți cu PAE, tratați în IMU timp de 6 ani, B/F=19,3/1. 40 (65,6%) cazuri – heteroagresiune, 11 (18%) – autoagresiune, 10 (16,4%) – traumatism accidental, 48 (78,7%) – operați și 13 (21,3%) tratați nonoperator (TNO). S-a eviscerat: 40 (65,6%) – omentul, 18 (29,5%) – intestinul subțire, 3 (4,9%) – colonul.

Rezultate. Operați 48 (78,7%) pacienți, 20 (32,8%) în instabilitate hemodinamică (5 – organ parenchimos, 15 – organ cavitat + mezou). În 42 (87,5%) cazuri – leziuni (7 – organ parenchimos + vase, 35 – organ cavitat + parenchimos), în 6 (12,5%) – laparotomie non-terapeutică. În 22 (45,8%) – leziuni izolate, în 20 (41,7%) leziuni multiple. La pacienții cu tratament nonoperator (n=13), eșec nu s-a constatat. În 12 (19,7%) cazuri – laparoscopie diagnostică: 10 – în lotul TNO, pentru aprecierea reușitei în lipsa sindromului peritoneal, 2 – în lotul operat pentru confirmarea leziunii. Decese – 5 (8,2%) cazuri, (hemodinamic instabili la spitalizare).

Concluzii. (1) Managementul nonoperator poate fi aplicat pacienților cu plăgi abdominale eviscerate, hemodinamic stabili, fără semne peritoneale, astfel micșorând numărul laparotomiilor nonterapeutice. (2) În cazurile incerte, laparoscopia diagnostică, efectuată după 8 ore de la traumatism confirmă sau infirmă reușita opțiunii selectate.

Cuvinte cheie: plăgi abdominale eviscerate, tratament non-operator.

DIFFERENTIAL SURGICAL MANAGEMENT IN THE ABDOMINAL WOUNDS WITH EVISCERATION

Mihai Rotaru, Corina Șcerbatiuc

(Scientific adviser: Radu Gurghis, PhD, assoc. prof., Chair of surgery no.1 „Nicolae Anestiadi”)

Introduction. Eviscerated abdominal wounds (EAW) are all approached by laparotomy. Very few are those who adopt selective conduct.

Objective of the study. Analysis of treatment outcomes of traumatized patients with eviscerated abdominal wounds approached by differential management.

Material and methods. A retrospective study was made, on 61 with EAW patients, treated in Institute of Emergency Medicine for 6 years, M/W=19.3/1. 40 (65.6%) cases – heteroaggression, 11 (18%) – autoaggression, 10 (16.4%) – accidental trauma, 48 (78.7%) – operated and 13 (21.3%) treated nonoperatory (TNO). Were eviscerated: 40 (65.6%) – oment, 18 (29.5%) – small intestine, 3 (4.9%) – colon.

Results. Operated 48 (78.7%) patients, 20 (32.8%) for hemodynamic instability (5 – parenchymal organs, 15 – hollow organs + mesentery). In 42 (87.5%) cases – injuries (7 – parenchymatous + vessels, 35 – hollow + parenchymatous), in 6 (12.5%) – non-therapeutic laparotomy. In 22 (45.8%) – isolated injuries, in 20 (41.7%) multiple lesions. In patients treated non-operatively (n=13), failure was not found. In 12 (19.7%) cases – diagnostic laparoscopy: 10 – in the TNO group, for the evaluation of success in the absence of peritoneal syndrome, 2 – in the operated group used to confirm the lesion. Deaths – 5 (8.2%) cases (unstable hemodynamics on hospitalization).

Conclusions. (1) Non-operative management can be applied to patients with eviscerated abdominal wounds, with stable hemodynamic and without peritoneal signs, reducing through this the number of non-therapeutic laparotomies. (2) In uncertain cases, diagnostic laparoscopy performed after 8 hours of trauma, confirms or infirms the success of the selected option.

Key words: eviscerated abdominal wounds, non-operative treatment.